

2026
MA/MScYTC 201

মৌলিক যোগ গ্ৰন্থ

Basic Yoga Text

Full Marks: 80

Time: 3 Hours

(The figures in the margin indicate full marks for the questions)

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া –

1×10=10

Answer the following questions:

1. শ্ৰীমদ্ভাগৱত গীতাৰ ৰচক কোন?

Who is the author of Srimad Bhagavad Gita?

- a. মহৰ্ষি বাল্মীকি - Maharishi Valmiki b. মহৰ্ষি বেদ ব্যাস - Maharishi Ved Vyas
c. অৰ্জুন - Arjun d. সঞ্জয় - Sanjay

2. তলৰ কোনটো ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ নাম নহয়?

Which of these is not a name of Lord Krishna?

- a. হৃষীকেশ - Hrishikesh b. বাসুদেৱ - Vasudeva
c. বাসুদেৱ (দীৰ্ঘ উ) - Vaasudeva d. কেশৱ - Keshav

3. গীতাৰ ২/৪৭ নং শ্লোক “কৰ্মণ্যেৱাধিকাৰন্তে মা ফলেষু কদাচন ” অনুসৰি কোনটো সত্য?

What is true according to this verse of Geeta 2/47?

- a. কৰ্মৰ ফলত অধিকাৰ আছে - There is a right in the fruits of karma
b. আত্মা চিৰন্তন - soul is eternal
c. কৰ্মৰ ফলত অধিকাৰ নাই - No right in the fruits of karma
d. কাম কৰাৰ অধিকাৰ নাই - Do not have the right to do work

4. শ্ৰীমদ্ভাগৱত গীতা অনুসৰি তলৰ অৱস্থাসমূহ সঠিক ক্ৰমত সজোৱা (গীতা ২.৬২-৬৩):

According to Bhagavad Gita, arrange the following states in proper order (Gita 2.62-63):

- a. মোহ বা আসক্তি - Attachment b. ক্ৰোধ বা খং - Anger
c. কামনা - Lust d. জাগতিক বিষয়ৰ চিন্তা - Thinking about worldly matters

5. তলৰ কোনটো অৰ্জুনৰ এটা নাম?

Which of these is a name of Arjuna?

- a. সহস্রবাহু - Sahastrabaahu b. মহাবাহু - Mahabaahu
c. ধৃষ্টকেতু - Dhristaketu d. ওপৰৰ আটাইকেইটা - All of the above

6. কোনবিধ আহাৰত শক্তি, স্বাস্থ্য, সুখ আৰু স্থিৰতা আদিৰ গুণ থাকে?

Which type of diet has the quality of energy, health, happiness, stability etc?

- a. তামসিক - Tamsik b. সুষম - Balanced
c. ৰাজসিক - Rajsik d. ওপৰৰ এটাও নহয় - none of the above

7. যোগ বশিষ্ঠৰ প্ৰথম অধ্যায়টোৰ নাম কি?

What is the name of the first chapter of the Yoga Vasistha?

8. যোগ বশিষ্ঠত কিমানটা খণ্ড বা অধ্যায় আছে?

How many sections are there in the Yoga Vashishtha?

9. যোগ বশিষ্ঠত ধ্যানৰ কিমানটা অংগ বৰ্ণনা কৰা হৈছে?

How many limbs of meditation are described in the Yoga Vashishtha?

10. যোগ বশিষ্ঠত যোগৰ কিমানটা বাধাৰ কথা উল্লেখ আছে ? - How many obstacles of yoga are mentioned in the "Yoga Vashishtha"?

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো পাঁচটা):

6×5=30

Answer the following questions: any five:

11. ভগৱদ্গীতা অনুসৰি যোগৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define yoga according to bhagvadgita.

12. স্থিতপ্ৰজ্ঞৰ ধাৰণাটো স্পষ্ট কৰা।

Clarify the concept of sthitaprajna.

13. গীতাৰ এটি চমু পৰিচয় দি মানৱ জীৱনত গীতাৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

Describe the importance of Gita in human life by giving the introduction to Gita.

14. ভক্তিয়োগৰ অৰ্থ আৰু উদ্দেশ্যসমূহ স্পষ্ট কৰা।

Clarify meaning and objectives of Bhakti-yoga.

15. চতুৰ্থ অধ্যায়ৰ আধাৰত জ্ঞানৰ মহিমাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

Highlight upon the glory of knowledge from chapter - 4.

16. মুক্তিৰ বাবে থকা চাৰিজন দ্বাৰপাল (ৰক্ষক) ৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

Provide a brief note on the four Dwarpals (guardians) of freedom.

17. 'যোগ বশিষ্ঠ' অনুসৰি জ্ঞানৰ সাতটা স্তৰৰ (জ্ঞান সপ্তভূমিকা) চমু বৰ্ণনা দিয়া।

According to the 'Yoga Vasistha', provide a brief description of the seven stages of knowledge (Jnana Saptabhumika).

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো চাৰিটা):

10×4=40

Answer the following questions: any four:

18. শ্ৰীমদ্ভাগৱত গীতাৰ ঠাঠৰটা অধ্যায়ত আলোচনা কৰা মূল বিষয়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the main topics covered in the eighteen chapters of Shrimadbhagvatgeeta.

19. শ্ৰীমদ্ভাগৱত গীতা অনুসৰি দৈৱী আৰু আসুৰী সম্পদৰ বিষয়ে বিতংভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

Describe the Daivi-Aasuri Sampada in detail according to Shrimadbhagvadgita.

20. ভগৱদ্গীতাত বৰ্ণিত আহাৰৰ প্ৰকাৰসমূহ আৰু আধ্যাত্মিক সাধনাত ইয়াৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the types of Ahara as described in Bhagvadgita and their importance in Adhyatm Sadhana.

21. ধ্যানযোগ কি ? ভগৱদ্গীতা অনুসৰি ধ্যানযোগৰ কৌশল আৰু উপকাৰিতাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

What is dhyanyoga? Describe the technique and benefits of Dhyana yoga according to Bhagvadgita.

22. ষষ্ঠ অধ্যায়ৰ আধাৰত এজন কৰ্মযোগীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

State the characteristics of a Karmyogi from 6th Chapter.

23. যোগ বশিষ্ঠ অনুসৰি ধ্যানৰ আঠটা অংগ বিতংভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

Describe in detail the eight limbs of meditation according to the Yoga Vashishtha.